

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

عنوان سند: آموزش خود مراقبتی در آبنسه آنورکتال

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۱۳۹۹/۲/۲۰	۱۴۰۱/۲/۵	۱۴۰۲/۲/۵	۱ از ۷	INS-PR-06/A

تعریف بیماری:

آبنسه آنورکتال در اثر انسداد در یک غده مقعدی ایجاد شده و بدنبال آن عفونت ایجاد می گردد. افراد با سیستم ایمنی پایین نسبت به این عفونتها حساس تر می باشند. این آبنسه ها ممکن است در فضاهای مختلفی یا در اطراف راست روده ایجاد شود. این بیماری در مردان و در کسانی که مبتلا به بعضی بیماری های گوارشی هستند بیشتر دیده می شود.

علل شایع :

- خراشیدگی
- ضربه یا پارگی در طول کانال مقعد
- التهاب و عفونت
- بیماری کرون
- بیماری کولیت اولسر

علائم:

- درد در قسمت پایین شکم
- تب
- تورم
- حساسیت در لمس
- آبنسه حاوی چرک و مواد بد بو

تشخیص:

- علائم بالینی و معاینه توشط پزشک

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

عنوان سند: آموزش خود مراقبتی در آبنه آنورکتال

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۱۳۹۹/۲/۲۰	۱۴۰۱/۲/۵	۱۴۰۲/۲/۵	۲ از ۷	INS-PR-06/A

- پروکتوسکوپی جهت مشاهده ضایعات
 - سونوگرافی
 - سیگموئیدوسکوپی
 - باریوم انما
 - آنوسکوپی
- درمان:

درمان طبی شامل

- نشستن در لگن
 - دریافت مسکن
 - رژیم پرفیبر و مایعات فراوان
- داروها
- نرم کننده های مدفوع
 - مسکن ها
 - بی حس کننده های موضعی

- درمان جراحی و تخلیه آبنه

رژیم غذایی:

- مصرف فیبر زیاد شامل غلات، سبزیجات و سبوس
- تقریباً روزی ۲-۱ لیتر مایعات فراوان

سایر نکات آموزشی:

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

عنوان سند: آموزش خود مراقبتی درآبسه آنورکتال

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۱۳۹۹/۲/۲۰	۱۴۰۱/۲/۵	۱۴۰۲/۲/۵	۳ از ۷	INS-PR-06/A

- محل زخم جراحی طبق دستور پزشک پانسمان شود.
- آنتی بیوتیک های تجویز شده به موقع مصرف شده و دوره آنتی بیوتیک کامل شود.
- در صورت بروز درد از داروهای مسکن تجویز شده استفاده شود.
- داروها به موقع و طبق نظر پزشک مصرف شوند.
- درد و حساسیت در ناحیه عمل و احساس کشیدگی و سوزش ممکن است برای چند ماه باقی بماند.
- بیمار بر روی بالش یا پد نرم ضخیم بنشیند.
- پیشگیری از فشار آوردن هنگام دفع
- نشستن در آب گرم جهت تسکین درد
- رعایت بهداشت فردی
- در صورت بروز هر یک از موارد زیر به پزشک مراجعه شود
 - تب، لرز و تعریق
 - قرمزی
 - بوی نامطبوع و خروج ترشحات از ناحیه عمل
 - تورم در محل برش جراحی
 - درد در محل برش جراحی
 - گرمی پوست در محل برش جراحی در هنگام لمس
 - خروج ترشحات چرکی در محل برش جراحی می باشد.
 - آموزش نحوه صحیح پانسمان به بیمار و همراه وی

آموزش حین ترخیص

- در صورت مشاهده هر کدام از علائم نشان دهنده عفونت فورا به پزشک مراجعه شود این علائم شامل:
 - تب
 - قرمزی در محل برش جراحی

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

عنوان سند: آموزش خود مراقبتی در آبنه آنورکتال

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۱۳۹۹/۲/۲۰	۱۴۰۱/۲/۵	۱۴۰۲/۲/۵	۴ از ۷	INS-PR-06/A

- تورم در محل برش جراحی
 - درد در محل برش جراحی
 - گرمی پوست در محل برش جراحی در هنگام لمس
 - خروج ترشحات چرکی در محل برش جراحی می باشد.
 - در هنگام مراجعه به مرکز درمانی حتما مدارک قبلی و داروهای مصرفی را به همراه داشته باشید. داروها به موقع و سر وقت مصرف شود و در صورت وجود هر گونه عارضه ای و حساسیت به دارو با پزشک مشورت شود.
 - ناحیه اطراف مقعد باید تمیز نگه داشته شود که به این منظور باید آب نیم گرم خود را شسته سپس با گاز خود را خشک کند. استفاده از دستمال توالت ممنوع است. بیمار باید روزی ۲ تا ۳ بار در آب ولرم همراه با ۱۰ تا ۱۵ دقیقه همراه با شل کردن اسفنکتر بنشیند.
 - کمپرس گرم هم باعث بهبود گردش خون در ناحیه می شود که به تسکین درد کمک می کند.
 - به بیمار توصیه شود که به محض احساس تمایل به دفع برای جلوگیری از یبوست عمل دفع را انجام دهد. بیمار باید حداقل روزی ۸ لیوان آب بنوشد. رژیم غذایی باید حاوی فیبر بیشتر باشد که حجم مدفوع افزایش یافته و به سهولت بیشتر دفع شود. استفاده از ملین جهت نرم کردن مدفوع را با توجه به نظر پزشک توصیه می شود.
 - جهت رفع هر گونه ابهام و سوال در رابطه با بیماری، داروها و .. شماره داخلی بخش (۳۲۱۲۵۴۲۹) می باشد.
- عارضه مهم بعد از عمل شامل:
- عفونت
 - انتشار آبنه به قسمت های دیگر دستگاه گوارش
 - تشکیل بافت اسکار

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

عنوان سند: آموزش خود مراقبتی در آبسه آنورکتال

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۱۳۹۹/۲/۲۰	۱۴۰۱/۲/۵	۱۴۰۲/۲/۵	۵ از ۷	INS-PR-06/A

- تنگی مقعد
- بی اختیاری ادراری می باشد، که به بیمار/ همراه بیمار تاکید نماید.
- تست های تشخیصی که پس از ترخیص و در مراجعات بعدی برنامه ریزی شده است را به بیمار/ همراه وی تاکید نمایید.
- خلاصه پرونده بیمار را تکمیل نمایید.

مراجع و مراجع	برونر و سودارث. پرستاری داخلی- جراحی گوارش. ترجمه مریم علیخانی. تهران: نشر بشری، ۱۳۹۸. آموزش به بیمار (دکتر خدیجه نصریانی) ۱۳۹۴
تهیه کنندگان	افسون توفیق (مسئول آموزش به بیمار)- فاطمه گنجی (سرپرستار بخش جراحی پروکتولوژی)
تایید کننده	دکتر علی محمد بنان زاده (متخصص جراحی عمومی، فلوشیپ کولورکتال)

